

174/2622/4/2012

A Magyar Földtani és Geofizikai Intézet
Alapító Okirata
(a módosításokkal egységes szerkezetben)

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalról szóló 267/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet alapján a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet (a továbbiakban: MFGI), központi költségvetési szerv Alapító Okiratát – az államháztartásért felelős miniszter előzetes egyetértésével – módosításokkal egységes szerkezetben a következők szerint adom ki.

I.

Általános rendelkezések

1. Az intézmény neve: Magyar Földtani és Geofizikai Intézet
Rövidített neve: MFGI
oroszul: Венгерский Геологический и Геофизический Институт

angolul: Geological and Geophysical Institute of Hungary
németül: Ungarisches Geologisches und Geophysicalisches Institut

2. Az MFGI székhelye: 1143 Budapest Stefánia út 14.

3. Az MFGI telephelyei:

- 1045 Budapest, Columbus u. 17-23.
- 7691 Pécs Somogy Búzakalász utca 2
- 5000 Szolnok Nagysándor József u. 30.
- 2840 Oroszlány Szépvizér Külterület 0185 hrsz.
- 3151 Rákóczi-bánya Tökési út 1.
- 3349 Nagyvisnyó Külterület 0341/1 hrsz .
- 1147 Budapest Lócsei út 59.
- 1145 Budapest Tallér utca 1/b.
- 1145 Budapest Torontál u. 32.
- 1118 Budapest Homonna u. 9.
- 8237 Tihany Kossuth Lajos u 91.
- 8237 Tihany Cserhegy u 1.
- 2000 Szentendre-Papsziget 4468 hrsz.
- 5000 Szolnok Krúdy Gyula utca 16.
- 9700 Szombathely 4916/1 hrsz.
- 2500 Esztergom zártkert 12187 hrsz.
- 5540 Szarvas külterület 01268/2 hrsz.
- 1025 Budapest, Mátyáshegyi út - 4762-2 kataszteri számú Pálvölgyi-Mátyáshegyi-barlangrendszer - Mátyáshegyi Gravitációs és Geodinamikai Observatórium

4. Az MFGI alapító szerve: a Magyarország Kormánya (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 1-3.)

5. Alapításának éve: 1907. május 15.

6. Az MFGI alapításáról rendelkező jogszabályok:

Magyar Királyi Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium 28762/907 számú rendelete.

Az MFGI működését meghatározó jogszabályok különösen:

- a Magyar Geológiai Szolgálatról szóló 132/1993. (IX.29.) Korm. rendelet;
- a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalról szóló 267/2006. (XII.20.) Korm. rendelet,
- a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény,
- komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatáról szóló 103/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet,
- a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet,
- vízkútúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet.

7. Az MFGI irányító szervének neve, székhelye, az irányítói jogok gyakorlója:

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium;

1011 Budapest, Fő utca 44-50.;

nemzeti fejlesztési miniszter.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9 § (1). bekezdés b-c) és g-j) irányítói jogok esetében:

Magyar Bányászati és Földtani Hivatal;

1145 Budapest, Columbus utca 17-23.;

a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke.

8. Jogutódlás

A Magyar Királyi Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium 28762/907 számú 1907 évi május 15-én kelt rendelete alapította a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézetet (a továbbiakban: ELGI) (1. számú függelék). A Magyar Bányászati és Földtani Hivatallal összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 320/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdése az ELGI (1145 Budapest, Columbus u. 17-23.) nevét Magyar Földtani és Geofizikai Intézet megnevezésre változtatta, ugyanezen szakasz alapján a 393/1896. számú Alapító Okirattal I. Ferencz József által 1869. június 18-án alapított Magyar Állami Földtani Intézet (2. számú függelék) általános jogutódja a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet.

9. Az MFGI gazdálkodási besorolása

Az MFGI a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium költségvetési fejezetében, szakmai célú költségvetési keretekkel rendelkező önállóan működő központi költségvetési szerv. Az MFGI pénzügyi és számviteli gazdálkodási feladatait az önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező Magyar Bányászati és Földtani Hivatal látja el. Az intézmény működéséhez szükséges forrást az intézményi működési bevétel és a költségvetési támogatás biztosítja.

10. Az MFGI működési jogköre

Az MFGI működési köre országos.

11. Az MFGI vezetőjének kinevezési és megbízási rendje

Az MFGI igazgatóját a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke nevezi ki, menti fel és gyakorolja a vele kapcsolatos egyéb munkáltatói jogokat.

12. Az MFGI foglalkoztatottaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszony

Az MFGI dolgozói közalkalmazottak, jogviszonyuk részletes szabályaira a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a Magyar Tudományos Akadémia irányítása alá tartozó költségvetési szerveknél, illetve más kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél történő végrehajtásáról szóló 84/2011. (V. 26.) Korm. rendelet előírásai vonatkoznak.

13. Az MFGI Szervezeti és Működési Szabályzatát a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnökének javaslata alapján a nemzeti fejlesztési miniszter adja ki.

14. Az MFGI közfeladata

Az állami földtani és geofizikai kutatással, valamint klímapolitikával összefüggő feladatok ellátása. Az állam földtani feladataiban, valamint a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal jogszabályban megállapított bányászati és földtani feladatainak ellátásában történő közreműködés.

15. Az MFGI vállalkozási tevékenységet nem folytat.

II.

Az MFGI alaptevékenysége

1. Az MFGI állami földtani és geofizikai kutatási, valamint klímapolitikával összefüggő feladatai a következők:

1.1. a földtani erőforrásokkal történő gazdálkodás és azok hasznosítását megalapozó tevékenység végzése:

1.1.1. az ásványi nyersanyagok, valamint a geotermikus energia kutatásához, kitermeléséhez és hasznosításához kapcsolódó feladatok,

1.1.2. koncessziós eljárásokhoz kapcsolódó feladatok,

1.1.3. ásványvagyon gazdálkodással és geotermikus energiavagyon-gazdálkodással kapcsolatos feladatok;

1.2. földtani közeg igénybeviteléhez kapcsolódó kutatások:

1.2.1. az ipari eredetű szén-dioxid földalatti elhelyezésével kapcsolatos kutatási feladatok,

1.2.2. földalatti gáztárolással összefüggő kutatási feladatok,

1.2.3. a földtani közeg egyéb célú igénybevitelével kapcsolatos feladatok;

1.3. földtani környezet megismeréséhez kapcsolódó feladatok:

1.3.1. az ország földtani felépítésének megismerése és az ismertség növelésére irányuló kutatások végzése,

1.3.2. az ország földi erőtereinek folyamatos mérése,

- 1.3.3. a geodéziai gravimetriai és mágneses alaphálózat, valamint a kezelésében lévő, a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló külön jogszabályban meghatározott felszín alatti vízszint megfigyelő hálózat üzemeltetése,
- 1.3.4. települési, ipari, bányászati és radioaktív hulladékok elhelyezéséhez szükséges földtani védelem követelményeinek meghatározása, telephelytípusok definiálása,
- 1.3.5. országos, regionális és eseti környezetföldtani, vízföldtani és építésföldtani, mérnökgeológiai vizsgálatok, valamint közreműködés a földtudományi természetvédelmi értékkataszter gondozásában,
- 1.3.6. az ország rendszeres földtani és alkalmazott földtani térképezése, a térképek és azok szöveges magyarázatának készítése, közreadása;
- 1.4. földtani veszélyek megelőzése:
 - 1.4.1. a földtani veszélyforrások országos nyilvántartásának fejlesztése, karbantartása, kiegészítése, a nyilvántartott területek helyszíni reambulációja,
 - 1.4.2. bezárt bányászati hulladék-kezelő létesítmények felmérése, környezeti kockázati besorolása, javaslat az esetlegesen szükséges kármentesítési munkákra,
 - 1.4.3. a bányászati hulladék minősítésének és képződött mennyiségének hiteles ellenőrzése akkreditált laboratóriumi és terepi mérések alkalmazásával,
 - 1.4.4. a földalatti bányászattal és hatásaival érintett területek felmérése, nyilvántartása, kockázati besorolása és a szükséges intézkedések megtételéhez a szakmai javaslatok elkészítése,
 - 1.4.5. az országos és regionális, valamint helyi területrendezési tervek földtani veszélyforrás övezeteinek kijelölésében, és az adatok közzétételében való közreműködés,
 - 1.4.6. földrengés-veszélyeztetettségi terület-besorolások aktualizálása és települési szintű kataszterének szolgáltatása;
- 1.5. földtani információ kezelése, szolgáltatása:
 - 1.5.1. földtani, geofizikai adatok és információk gyűjtése, közreműködés a Magyar Állami Földtani, Geofizikai és Bányászati Adattár, valamint a Földtani és Bányászati Információs Rendszer kiépítésében, fejlesztésében és működtetésében,
 - 1.5.2. az ország földtani, geofizikai tér-adat infrastruktúrájának építése és fejlesztése, adatszolgáltatás,
 - 1.5.3. közhasznú információs szolgáltatás,
 - 1.5.4. szakmúzeum, szakkönyvtár obszervatóriumok, mérőhálózatok, laboratóriumok fenntartása;
- 1.6. kapcsolattartás a hazai és nemzetközi földtani és geofizikai szervezetekkel;
- 1.7. az Európai Unió jogából és más nemzetközi együttműködésből következő, a földi erőterekkel, a földtani közeggel, valamint a felszín alatti vízzel kapcsolatos jogszabályok átvételéhez, ezek végrehajtásához kapcsolódó kutatási feladatok végzése, azokban történő közreműködés;
- 1.8. a miniszter hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásához szükséges bányászati ellenőrző geodéziai mérési és térképi ábrázolási feladatok elvégzése és geodéziai nyilvántartások vezetése;

1.9. a bányajáradékkal összefüggően az ellenőrzéshez kapcsolódó feladatok ellátása;

1.10. bányászati és földtani közeget hasznosító létesítmények engedélyezésével kapcsolatos eljárásokban közreműködés, műszaki biztonsági kérdésekben szakvélemény készítés;

1.11. a klímaváltozással, az azt kiváltó folyamatokkal és hatásokkal kapcsolatos hazai kutatásokkal, az üvegházhatású gázok hazai kibocsátásainak csökkentésével és a klímaváltozás hazai hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos feladatok ellátása, az MFGI szervezeti egységeként működő Nemzeti Alkalmazkodási Központ keretében részvétel a klímapolitikát szolgáló elemzések, térinformatikai vizsgálatok, stratégiák elkészítésében.

2. Az MFGI tevékenységi köre az államháztartási szakfeladatrend szerint:

260000 Számítógép, elektronikai,optikai termék gyártása

581100 Könyvkiadás

581400 Folyóirat, időszaki kiadvány kiadása

620000 Információ-technológiai szolgáltatás

631000 Adatfeldolgozás, web-hozsztng, világháló-portál szolgáltatás

712109 Egyéb, hatósági eljárás érdekében végzett műszaki vizsgálat, elemzés

712201 Összetétel-, tisztaságvizsgálat, elemzés

712202 Nemesfém vizsgálat

712203 Fizikaitulajdonság-vizsgálat

712209 Egyéb, műszaki vizsgálat, elemzés

712101 Mérőeszközök hitelesítése

721121 Környezeti, ipari biotechnológiai alapkutatás

721122 Környezeti, ipari biotechnológiai alkalmazott kutatás

721123 Környezeti, ipari biotechnológiai kísérleti fejlesztés

721900 Egyéb természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés komplex támogatása

721951 Kémiai alapkutatás

721952 Kémiai alkalmazott kutatás

721953 Kémiai kísérleti fejlesztés

721961 Földtudományi alapkutatás

721962 Földtudományi alkalmazott kutatás

721963 Földtudományi kísérleti fejlesztés

749031 Módszertani szakirányítás

749040 K + F tevékenységekhez kapcsolódó innováció

749050 Máshová nem sorolt egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység

823000 Konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése

842151 Nemzetközi tudományos együttműködés

842152 Nemzetközi oktatási együttműködés

842160 Nemzetközi szervezetekben való részvétel

855935 Szakmai továbbképzések

855937 Máshova nem sorolható egyéb felnőttoktatás

856000 Oktatást kiegészítő tevékenységek komplex támogatása

910121 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántart

910122 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme

910123 Könyvtári szolgáltatások

910201 Múzeumi gyűjteményi tevékenység

910202 Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység
910203 Múzeumi kiállítási tevékenység
910204 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység

III.

Az Intézet azonosító adatai

Költségvetési fejezet:	XVII. fejezet Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
Költségvetési szektor:	1051
Államháztartási szakágazat:	721900 Egyéb természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés
PIR törzsszám:	303718
Államháztartási egyedi azonosító:	048262
Adószám:	15303718-2-42
Statisztikai számjel:	15303718 7219 312 01

Jelen Alapító Okirat 2012. április 1-én lép hatályba, egyidejűleg az ELGI 2011. január 12-én kelt, NFM/42/4/2011. számú, egységes szerkezetű Alapító Okirata hatályát veszti.

Budapest, 2012. „ 2012 FEBR 16. „

Németh Lászlóné
nemzeti fejlesztési miniszter

Preambulum

A Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet gyökerei Eötvös Lorándnak az 1880-as évek második felében megkezdett gravitációs kutatásáig nyúlnak vissza. Eötvös Loránd gravitációs, majd később földmágneses kutatásait a ma nevét viselő tudományegyetem Fizikai Intézetében, a Magyar Tudományos Akadémia részben anyagi, de főleg erkölcsi és Semsey Andor, a századforduló nagyvonalú tudománypártoló mecénásának anyagi támogatásával végezte. Kutatásairól rendszeresen beszámolt az Internationale Erdmessung (a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió - IUGG - elődje) konferenciáin, ahol beszámolóival óriási feltűnést keltett. A társaság 1906-ban Budapesten tartotta XV. kongresszusát. A résztvevőknek alkalmuk nyílt, hogy a később világhírvé vált Eötvös-féle torziós ingával végzett terepi méréseket Arad környékén személyesen tanulmányozzák.

A látottak olyan nagy hatással voltak a konferencia résztvevőire, hogy beadvánnyal fordultak a magyar kormányhoz, melyben felhívták a figyelmet Eötvös kutatásainak fontosságára és felkérték a kormányt a kutatások anyagi támogatására. A kérés meghallgatásra talált, a kormány a gróf Apponyi Albert vezette Magyar Királyi Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium 28762/907 számú, 1907 évi május 15-én kelt rendeletével 1907-től kezdődően évi 60.000 koronát utalt ki *"A báró Eötvös Lóránt-féle csavarási inga kísérletek támogatására."* Ettől az időponttól kezdve Eötvös 1919-ben bekövetkezett haláláig geofizikai kutatásai önálló állami költségvetésből, az egyetem Fizikai Intézetének keretében folytak, de a kormányrendeletnek megfelelően a támogatásból beszerzett műszereket és tárgyakat az egyetem Fizikai Intézetétől elkülönítve leltározták. **Így ezt az időpontot tekintjük a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet megalakulásának.**

Eötvös halálával a személye általi intézményi kötelek megszakadt. Böckh Hugó miniszteri tanácsos, a Pénzügyminisztérium Bányakutató Osztályának vezetője arra törekedett, hogy a geofizikai kutatások a Pénzügyminisztérium Bányakutató Osztálya felügyelete alá kerüljenek. Ezt a törekvést Pekár Dezső, Eötvös legrégebbi munkatársa és terepi kutatásainak vezetője is támogatta. A Pénzügyminisztérium ilyen irányú javaslatát a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter 1919. november 18-án kelt (167.608/1919./B,XVI. számú) átiratában elfogadta. Az átirat szavai szerint: *"Folyó év augusztus 23-án 26.973 sz. alatt kelt nagybecsű átiratára van szerencsém tisztelettel értesíteni Nagyméltóságodat, hogy a nagyemlékű báró Eötvös Loránd által felfedezett és megindított geofizikai kutatásoknak tárcám vagyonkezeléséhez tartozó és különállóan leltározott tárgyait és műszereit a pénzügyi tárca hatáskörébe átengedem."* Ugyanez az átirat azonban a tudományos kutatások folytatása érdekében a következőket is tartalmazza: *"Teljes tudatában e világhírű felfedezés tudományos és gyakorlati jelentőségének, biztosítékot kérek azonban azíránt, hogy a geofizikai állomás a jövőben nem csupán csak gyakorlati célokat fog szolgálni, hanem a geofizikai tudományos kutatást továbbra is folytatni fogja és alkalmat ad a magyar tudós világnak is az e téren való kutató, kísérletező munkára."*

Ettől kezdve a geofizikai kutatások a Pénzügyminisztérium Bányakutató Osztálya által folyósított elkülönített állami költségvetésből, az egyetemről különválva, önálló szervezeti keretben folytak.

A geofizikai kutatások vezetésével Pekár Dezső miniszteri tanácsos főgeofizikust bízta meg. Az intézmény eleinte "Eötvös Loránd-féle geofizikai kutatások" néven szerepelt, de Pekár Dezső "Báró Eötvös Loránd Geofizikai Intézet"-nek nevezte és ez az elnevezés közhasználatúvá vált. A hivatalos iratokban a minisztériumok, a kormány, sőt a törvényhozás is ezt a nevet használta.

A Magyar Királyi Báró Eötvös Loránd Geofizikai Intézet megalakulásakor meghatározott feladatai

- 1) Az Eötvös-féle torziós inga hazai és külföldi tapasztalatok alapján történő folyamatos tökéletesítése, szoros együttműködésben az ingákat gyártó Süss Nándor-féle Precíziós Mechanikai és Optikai Intézettel (a MOM elődje)

2) Rendszeres terepi mérések a nyersanyagkutató szolgálatában.

3) Külföldi tudományos kapcsolatok kiépítése, fenntartása és fejlesztése.

4) Újabb geofizikai kutatómódszerek (szeizmikus, különböző elektromos, akusztikus, radioaktív, stb.) kipróbálása és azokra való berendezkedés.

5) A tudományos eredmények publikálása magyar és angol nyelven.

Fentiekén túlmenően, igencsak figyelemre méltó Pekár Dezső alábbi, mai napig érvényes megjegyzése:
"Bármennyire fontosak is a gyakorlati mérések, az Eötvös Intézetet, mint tudományos intézményt nem lehet áldozatul dobni a gyakorlati méréseknek és hogy a magyar tudománynak ezen világhírű intézményét, bármilyen nehezék is ma a viszonyok, továbbra is meg kell tartani azon a tudományos nívón, amelyre Eötvös világra szóló felfedezése emelte."

„A m. kir. földtani intézet szervezete”

Preambulum

A Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) a magyar állam központi földtani – az ország legrégebbi – tudományos kutató intézete. Alapítására vonatkozó, *„Földművelés, ipar és kereskedelmi m.k. minister”* Gorove István felterjesztését I. Ferencz József, Magyarország királya látta el kézjegyével 1869. június 18-án. Az uralkodói jóváhagyással egyidejűleg benyújtott és jóváhagyott *„A m. kir. földtani intézet szervezete”* c. Alapító Okirat világosan rögzítette az Intézet feladatait. Az Intézet nemzeti jellegét nemcsak alapításának körülményei, hanem a mindenkori ország terület egészére kiterjedő tevékenysége, az ország nemzeti vagyonának számító földtani adottságok felmérése, számbavétele, nyilvántartása is meghatározza. Tevékenységének célja Magyarország földtani felépítésének a tudomány mindenkori fejlettségi szintjének és a kor követelményeinek megfelelő megismerése, a nemzetgazdaság földtani vonatkozású feladatainak ellátása.

A m. kir. Földtani Intézet alapításakor meghatározott feladatai

„A magyar királyi földtani intézet kiterjeszti működését a magyar korona összes országaira és a földművelés ipar és kereskedelemügyi miniszternek alárendelt külön álló hivatali képez.

C z é l j a:

a/, a magyar korona országainak részletes földtani felvétele és e felvétel eredményének a tudomány, a földművelés és az ipar igényeinek megfelelő módon való megismertetése.

b/, a magyar államterület általános és részletes földtani térképeinek készítése és kiadása.

c/, a magyar államterület földtani alkotásában résztvevő képződményeket és az azoknak őslénytani jellegét előtűntető kőzet és őslénytani gyűjtemények felállítása.

d/, Talaj, ásvány és kőzet vegyelemzése, mezőgazdasági, bányászati és ipari tekintetben.

e/, a földtani szakképzettségnek föld és őslénytani előadások által való terjesztése.”

Az Intézet az Alapító Okirat szellemében, a tudományos és gyakorlati célokat, a társadalom és gazdaság igényeit mindenkor szem előtt tartva működik ma is.

Önálló műemlék székházát az alapítás után 30 évvel a főváros által e célra adományozott telken – Semsey Andor nagylelkű anyagi támogatásával – Lechner Ödön terve alapján építették fel magyaros, szecessziós stílusban.